

A R U A N N E
biokütuste ja muude taastuvkütuste transpordis kasutamise edendamiseks
EESTI, 2006

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2003/30/EÜ, millega edendatakse biokütuste ja muude taastuvkütuste kasutamist transpordisektoris artikkel 4 sätestab, et liikmesriigid esitavad komisjonile enne iga aasta 1. juulit aruande, mis sisaldab järgmist:

- meetmed, mis on võetud, et soodustada biokütuste või muude taastuvkütuste kasutamist diislikütuse või bensiini asendamiseks transpordisektoris,
- riiklik ressurss, mis on kasutatav biomassi tootmiseks energiakasutuseks muul otstarbel kui transpordis, ja
- transpordikütuse kogumük ja turule viidud puhaste või segudes esinevate biokütuste ja muude taastuvkütuste osa eelmisel aastal. Liikmesriigid kannavad vajaduse korral ette kõigist toornafta või naftatoodete pakkumisega seotud erandlikest asjaoludest, mis on mõjutanud biokütuste ja muude taastuvkütuste turustamist.

1. Meetmed, mis soodustavad biokütuste või muude taastuvkütuste kasutamist diislikütuse või bensiini asendamiseks transpordisektoris.

Alkoholi-, tubaka- ja kütuseaktsiisi seaduse kohaselt on biokütus aktsiisist vabastatud pärast Euroopa Komisjoni poolt loa andmist kuni loa kehtivuse lõpuni. Biokütus, mille KN'i esimesed neli numbrit on 4401 või 4402 on aktsiisist vabastatud tingimusteta. Biokütusele aktsiisivabastuse rakendamiseks saadi Euroopa Komisjonilt vastav luba 27. juulil 2005 allkirjastatud kirjaga. Biokütuse aktsiisivabastuse loa nr on 314/2005 ja kehtivusaeg 6 aastat.

Transpordis kasutatav kütus peab vastama standardite EVS-EN 228:2004, EVS-EN 590:2004 ja EVS-EN 14214:2004 nõuetele.

Lisaks 2005.a aruandes esitatud meemetele on biokütuste kasutamise edendamiseks kavandatud järgmised tegevused.

Arvestades Euroopa Komisjoni esitatud teatise “Biomassi tegevuskava” ja “EL’i biokütuse strateegia” on Valitsus otsustanud koostada biomassi ja bioenergia edendamise arengukava. Arengukavas tuuakse välja seosed teiste valdkondade arengukavadega ning kõik olemasolevad valdkonda edendavad toetusmeetmed ja nähakse ette täiendavad meetmed.

Riigikogus menetlemisel olevas uues riigihangete seaduse eelnõus on loodud alused keskkonnahoidlike näitajate ja kriteeriumide kasutamiseks riigihangetel.

Energiakultuuride kasvupinna laienemist toetab Nõukogu määruse 1782/2003/EÜ, 29. september 2003, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks, artiklites 88-92 ja artikli 107 lõikes 3 toodud otsetoetus, millest viimane rakendub Eestis peale üleminekut ühtse makse skeemile.

Biokütuse tootmiseks on võimalik toetust taotleda vastavalt 15. jaanuaril 2004.a Vabariigi Valitsuses kinnitatud Eesti riiklikule arengukavale EL struktuurfondide kasutuselevõtuks – ühtne programmdokument 2004 – 2006 (RAK). RAKis on määratletud riigi prioriteedid, millised viiakse ellu meetmete rakendamise kaudu.

RAKi korraldusasutuse, makseasutuse ja auditeeriva asutuse ülesandeid täitab Rahandusministeerium koostöös prioriteedi rakendusasutusega, meetme rakendusasutusega ja rakendusüksusega.

RAK meetme 2.1 “Ettevõtete arengu toetamine” rakendusasutus on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning rakendusüksus Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS).

Meetme üldiseks eesmärgiks on tugevdada olemasolevate ettevõtete konkurentsivõimet ja stimuleerida uute ettevõtete teket.

2005.a on antud meetme raames toetatud äriplaani koostamist vedela biokütuse tootmiseks 57600 krooniga.

RAK meetmete hulgas on ka meede 4.2 “Keskkonna - infrastruktuuri arendamine”, mille rakendusasutus on Keskkonnaministeerium ja rakendusüksus SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK).

Antud meetme raames soodustatakse taastuvate energiaallikate kasutamise laiendamist. 2004 - 2005.a on antud meetme raames toetatud biokütuse kasutamise laiendamist soojuste tootmisel 14,13 milj krooniga, hüdroenergia kasutamist 3,17 milj krooniga ja tuuleenergia kasutamist 10 milj krooniga.

2. Taastuvaenergia ressurs, mis on kasutatav energia tootmiseks Eestis

Eesti taastuvenergia potentsiaal, mis avaldub eeskätt biokütustel baseeravas elektri ja soojuste tootmisel ning tuuleenergiast, on esitatud 2005.a aruandes.

Antud hetkel puuduvad statistilised andmed 2005.a taastuvenergia osakaalu kohta primaarenergiast. 2005.aasta statistiline väljaanne ilmub septembris.

3. Kütuse tarbimine Eestis 2005.a

Esialgsete andmete põhjal Eestis ei ole 2005.a müüdud puhast või segudes esinevat biokütust transpordi vajadusteks ning kütust kasutati transpordis järgmiselt:

Kerge kütteõli ja diislikütus	-578 tuh t
Autobensiin	- 290 tuh t
Vedelgaas (LPG transport)	- 0,2 tuh t

Täpsed statistilised andmed avaldatakse septembris ilmuvas Eesti Statistikaameti väljaandes.

Seisuga 01.01.2006.a on väljastatud 4 biokütuse luba, millest 3 luba vedela biokütuse tootmiseks ja 1 luba tahke biokütuse tootmiseks. Lubade kohta on info kättesaadav Maksu- ja Tolliametis koduleheküljelt: <http://www.emta.ee>.

Biokütuse loa omanike poolt esitatud aruannete põhjal on 2005.a toodetud 785 937 kg (889 073 liitrit) biokütust (KN 1514 19 10) ja Eestis tarbimisse lubatud 169 879 kg (192 173 liitrit).

Toodetud biokütuse energiasisaldusena on tootjad märkinud 38,25 MJ/kg .

Toodetud ja tarbimisse lubatud biokütust ei müüdud Eestis vaid lähetati teise liikmesriigi ettevõtjatele.

4. Muud vedelate biokütuste turuletulekut mõjutavad tegurid

Direktiivi 2003/30/EÜ kohaselt saab Euroopas praegu kasutusel olevates autodes probleemideta kasutada vähese biokütusesisaldusega segu, kusjuures nimetatud standarditele vastava kütuse müümine ei nõua eraldi tähistuse lisamist.

Samas tuleb märkida, et jätkuvalt suhtuvad paljud mootorsõidukite tootjad hetkel biodiisli kasutamisse väga ettevaatlikult.

Tootjate poolt kehtestatud erinevused kajastuvad autode maaletoojate ja müüjate poolt kehtestatavates garantiitingimustes ning ei võimalda ühtsetel alustel biokomponenti sisaldavate kütuste kasutamist transpordisektoris tervikuna.